

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Nagyobb terjedelmű és többnapos hirdetések alkalmával a legolcsóbb árértékű díj a hirdetői díj minden kifizetésétől 30 kr.
Nyitólétszámú hirdetés minden nap 30 kr.
Hirdetési díjak a hirdetői díj mellett a hirdetői díj minden kifizetésétől 30 kr.
Nem díjazunk a hirdetői díj mellett a hirdetői díj minden kifizetésétől 30 kr.
Készítők: Kossuth Károly és társai.

BANK

Miért haragszunk egymásra?

(F. O.) Gyakran, igen gyakran tudunk el a felett, hogy ugyan mért vannak annyira élőkre állítva Magyarország pártviszonyai? Honnét van az, hogy nálunk a pártok gyűlölik egymást, honnét az, hogy a ki egyszer kormányruhra került, az elveszti először is a nemzet osztatlan szertét s aztán el a köztszereletet — és végre gyűlöletessé válik az őt támogató párttal együtt? Honnét van az, hogy a magyar miniszterelnökök — leköszönvén — teljesen lehetetlen emberekké válnak? Egy szóval mért gyűlöljük mi egymást oly elkeseredetten, holott az ország határain belül béke uralkodik s polgárháboru, mint Spanyolországban, vagy államformák válsága, mint Franciaországban, nem akadátolja a kedélyek ez elkeseredett hangulatát?

Nagyon könnyű felelni! Más országokban is vannak pártharcok, kormányválságok. Egyik párt azokban háborút óhajt, a másik békét. Egyik párt rajong X. államférfiért, a másik Y. államférfiért tartja a helyes politika fölfeltételének. De másról győzőn akármely párt, lépjen kormányra akár X., akár Y. — ebben az ország többségének valódi akarata döntött s a népakarat nyilvánulása ha káros: a kárt tulajdoníthatja csak magamagának, ha pedig átvés, a haszon az áldás csak is a közös hazát érheti.

De Magyarországon sohasincs egyéb párt, mint az, a mely azt óhajtja, hogy Magyarország legyen oly független és önálló állam, a mely jövedelmeit saját anyagi és szellemi jólétének felvirágoztatására szabadon fordíthassa s ne hasonlítson ama bohómadár fészékhez, a melybe bele költ a karkul s ott hagyja másnak gondjára s választé tojásait. A másik párt? ez viszont csak egy kerülhet a hatalom polczára, ha Magyarországot ezirtomnak tekintik, a melyet folytatás és szakadatlanul facsar kifelé egy teljesen idegen, bennünket kihasználó és gyűlölt állam, Ausztria részére. Hogy ez állapot visszafordítsa átlatja mindenki s állítja legelső sorban egy-egy újoncz miniszterelnök is, a kinek először talán észébe sem jutott, hogy a miniszteri eskü letétele után milyen nagy ellenségévé válik saját hazájának: az kétséget sem szenved.

Es miután Magyarországon az ellenzék mindig tulajdonképen a magyar nemzet legvalódiabb kifejezése és a kormánypárt sohasem egyéb, mint az osztrák pióca-politika bérencze, a mely kezdetben (a hatalomért) csak csekélynek látszó engedményeket tett s nem gondolta meg, hogy ezek következtében annyira elveszti önállóságát, hogy később a leggonoszabb politika végrehajtásától sem lehet visszarettennie: a két ellentét lassan-lassan a váló és vádlott jellegét veszi fel s e jelleg a legkeserűbb gyűlölet színezetbe csap át.

Magyarországon tehát ellenzéknek lenni annyit tesz, mint a magyar n a k lenni, a kormánypárthoz tartozni pedig nem jelent egyebet, mint osztrák-magyar politikának mégis megadassék az alkotmányosság, törvényesség külső máza: láttuk, hogy mily esz-közökhöz nyult a mostani nemzetellenes politika híres matadorja, Tisza Kálmán. Minden kerületből lehetne olyan kimutatást közölni, a mely most fekszik előttünk. Arad városának ellenzéki választó polgárai ugyanis külön fizetben bocsáták között a lefolyt választás választói névjegyzékét s ebben hitelesen kimutatják, hogy ezáltal a függetlenségi Műlekre szavazott 10 zsidó, 30 tisztviselő, 611 önálló polgár, összesen 651, a Tisza-Talmud párti Falkra pedig szavazott: 274 zsidó, 272 tisztviselő, 145 önálló polgár, összesen 691. Es ez az arány forog fenn a kormánypárt győzelmese kerületeiben, mint aránya azon gyűlöletnek is, mely az ilyenféle mag elhíntéséből burjánzik fel. Gyűlöli az ellenzék a kormánypártot, de még jobban gyűlöli a kormánypárt az ellenzékét s bizonyos a megvetettknél szokásos bűsz macacsságból esik a nemzet által táplált legszentebb eszméknek, habár azoknak közük sincsen a politikához.

Vajjon hová leszünk, ha e gyűlölet folyvást szittatik? Mi örömet átvözlölnék a visszatért békességet, miat a hogy Karr Alfons átvözlölné a halálbüntetés eltörlését, csak hogy... kezdjék el a gyilkos urak!

A hajóhad gyakorlatról írja a „P. N.": A flotta-mánóvereknek is vége van. Fiumében végződtek, nyilván a magyar delegáció jóakarataának kinyerésére, Budapestről vendégekül Horváth Gyula, a képviselő, Stesser és Szenássy miniszteri hivatalnokok, és Egyessy, a magyar távirati iroda felhivatalos tudósítója voltak jelen, hogy magyarokul szerepeljenek és hogy kedvező jelentésekkel elárasszák a sajtót. Zichy gubernátor adott ebédet és estelet, Sterneck tengeri nagygondoskodott nagy-szerű látványosságról, a hegyek visszhangozva dörögtek, a tenger füstölt és Fiume nagy-szerűen mulatott. Csak a hajók legénysége szenvedett iszonyuan a szörnny hőség alatt. Most már, hogy befejezték a gyakorlatot mind, a királytól az utolsó matrózját mindenki meg van elégedve s pihen. Elismerést a marina arattott bőven és vezére titkos tanácsosi rangot nyert, minden igen jól ment.

Es már most szelbíten körtölik, hogy szaporítani kell a flottát, mivelhogy versenyeznie és esetleg verkednie, sőt támadnia kell Olasz- vagy Oroszország hajóhadát. Igenis a hajóhadat nagyobbítani kell, mert Németország, sőt Törökország is nagyobb s a miénk hetedik csak Európában. Igaz, de hát tengeri hatalom vagyunk mi, mint Anglia, Franciaország vagy Itália? Oroszország a Fekete- és a Fehér-tenger, a Balti-öböl és a Csönnes-occeán; Németországnak Hamburg és Bréma világkereskedés, Königsberg, Danzig, Stettin Lübeck és Emden kikötővárosokat, valamint Slezvig-Holstein kell védelmeznie; Törökország csupa tenger köröskörül és sziget s fővárosa a Boszporusnál préda, ha nincs flottája: hasonlítható ezekhez Ausztria? A triestri világkereskedésért tartunk mi nagyhatalmi flottát? Tartson Ausztria, ha tetszik neki. Vagy a kopár dalmát hegyek kedvéért? Oda vadászokat küldünk, ha kell. Gyarmataink nincsenek, nem is lesznek, de Hollandnak vannak, még sem tart akkora hajóhadat, mint mi. Kereskedelmi hajói pedig boldogulnak a tengereken hadi tudomány nélkül is, mig minkelett arra tanítanak a híres tengeri város Bécsből, (Armee- und Marine-Zeitung, Wien 17. Juli) hogy „a haszon, melyet a hadihajóhad a hazának hozott, hoz és hozni fog, abban áll: részint, hogy a kereskedés a külföldön, kivált keleten védi, részint hogy embereket iskoláztat, képez és begyakorol, kik aztán jól fejelemzeve és technikailag művelve hazá térnek, hogy hajótársulatoknál és technikai vállalatoknál alkalmaztassanak.”

Drága iskola, mely Magyarországnak évenként 3-4 millióba kerül és sajnos — de ez már nem a flotta hibája — igen kevés hasznát vettük idáig, miután sem az „Adria” gőzhajó-társaság nem igen sikerült, sem az osztrák Duna-gőzhajó társulattal nem tudunk boldogulni.

Hadgyakorlatok. A király előtt Aradon tartandó őszi nagy hadgyakorlatokra a következő csapatok fognak összpontosítani: a XVII. gyaloghadosztály a 33-ik és 34-ik számú dandárokkal; a XXXIV. gyaloghadosztály a 67. és 68. számú dandárokkal; a 21-ik sebesz-osztály, a 7-ik lovassági dandár, az 1-ös és 13-ik számú huszárezredekkel, a 15-ik lovassági dandár a 14-ik és 15-ik huszárezredekkel; továbbá a 17., 23., 34. és 54. szezerezeti század, végre a 13. tüzérezred. Arad környékén tehát összesen 23 zászlóalj gyalog, 21 század lovas katonas és 13 ütég 56 ágyúval fog összpontosítani. A gyalogság létszáma 10 300, a lovasságé 3800 ember.

Az orsz. antiszemita párt már intézkedett az országában az iránt, hogy tagjai egymás mellett, egy csoportban üljenek. Az antiszemita pártok elnöksége a pártkörbe teljes bizonyossággal beiratkozandó képviselők részére az ülésheleket előre lefoglalta. E lefoglalt székek pedig a mérsékelt ellenzék és a szélsőbal határvonalán vannak: a közjogi alapon álló antiszemita és a mérsékelt ellenzéki részen, a függetlenségi antiszemita pedig a szélsőbaloldali részen. Ilykép a két különböző politikai álláspontu antiszemita képviselők mindkét oldalon saját különbeni politikai elvárataik mellett ülnek.

A kolozsvári polgármestei választás tárgyában a kitűzött pályázati határidő tegnap járt le. Jelöltek: Deaky Albert ügyvéd és dr. Halter Károly.

Bukaresti zavargásokról jelentik Julius 15-ikéről: Tegnap ismét egyike azon zajos jeleneteknek fordult elő Bukarestben, a melyek utóbbi időben oly gyakoriakká lettek. Az ellenzék ugyanis gyűlést hívott össze, melyre nem csak a fővárosban, hanem a vidékről is sokan érkeztek, úgy, hogy a gyűlés helye, de még a helyiség előtti szabad tér is tele volt emberekekkel. Egy ellenzéki szónok mindenekelőtt az ország pénzügyi állapotát ismertette, még pedig igen sötét színekben. Az anyagi romlás okát annak tulajdonította, hogy a kormány, a nélkül, hogy az ország kereseti képességét emelte volna, a függő adósságot közel egy millióra szaporította. Egy másik szónok a aelviszonyokra terjeszkedett ki és egybek közt a következőket mondá: „Ha tudtuk volna, hogy Románia függetlenségét csak háborúval lehet kivívni akkor idegen helyett inkább benszülött fejedelmet választottunk volna. E szavakra a jelen voltak egy része pisigény és fűtynli kezdett, de a zaj végre lecsendesült. Midőn azonban egy harmadik szónok annyira ment, hogy kijelentette miszerint most már nincs egyéb hátra, mint utánozni a mexikói példáját Miksa császárral szemben, a megbotránkozás tetőpontját érte el. A tömeg szöszeknek rontott, hogy meglincselje a szónokokat, a kiket tényleg csak az mentett meg, hogy a zsufolásig megtelt teremben minden mozgás lehetetlen volt. Az ajtónál a ki-menetnél az ellenzék tagjai mindazonáltal botokkal megtámadták és jól elverték. A gyűlés tulajdonképeni rendezői egy melekajton me nekültek a konzervatív pártkörébe. A nép az épületet megtámadta, mely alkalommal a támadók és megtámadottak közt revolverlövések is váltáltak. Midőn e helyzet már komolyabb jellege öltött, közbelépett a csendőrség és helyreállította a rendet. Az ellenzék azt állítja, hogy a botrányt alruházatu rendőrok provokálták és minden csendben mult volna el, ha ezek nem szakították volna félbe a szónokokat. Ezen állítást azonban nem bizonyíthatják be. Tény, hogy az ellenzék, miután abbéli reményre, hogy kormányra kerül meg semmisült, ultima ratióként felkelést akarna szervezni, hogy ez által a királyt a limerális miniszterium elbocsátására bírja. Erre azonban annál kevésbé lehet kilátás, mivel a konzervatív párt a dinesztia ellenségének mutatja magát.

A szudáni harcztéren, úgy látszik, komoly események történtek. — A tegnap érkezett táviratok szerint az angol kormány ismét csapatokat küld Egyiptomba, még pedig leguagyobb gyorsasággal. Ez azt jelenti, hogy az alpróféta hadai az egyiptomi határok közelében újra nagy előnyöket vívtak ki. Hol foly-nak az újabb harcok, arról a táviratok nem szólnak. De minden jel azt mutatja, hogy Khartum csakugyan a lázadók kezébe került, kik most már Egyiptomot magát is veszélyeztetni kezdik. Csak így magyarázható meg az angol csapatok gyors szaporítása. Anglia az ez ideig igen kevés kedvet mutatott arra, hogy az egyiptomi megszálló sereget szaporítsa. Ha most mégis e rendszabályhoz folyamodik, ez kétségtelen bizonyítéka a helyzet igen komoly voltának.

Külföldi hírek. Gasteinből írják jul. 16-ól, hogy Vilmos császár oda érkezett s reggel megkezdte fürdőkuráját; hirszerint is chleben fog találkozni királyunkkal aug. 7. és 9-ike között. — G r ó f K á l o k y külügyminiszter Ischlből valószínűleg Gastein-ba megy néhány napra. — A f r a n c z i a n é m e t zászló viszályt oly módon intézték ki, hogy Jules Ferry meglátogatta a német nagykövetet, sajnálatát jelenté Berlinben s elbocsátott egy hibás rendőrtisztet. — A z a n g o l f e l s ő h á z b a n tárgyaltak azon közzvetítő javaslatot, melyet lord Wemyss terjesztett elő a választási bílnak újra felvétele tárgyában; a javaslat megbukott s ősszig nagy tere nyílik Gladstonenak agítálni. — F r i g y e s V i l m o s német trónörökös, mint a bukaresti lapok írják, ősszel látogatást tesz Románia fővárosában. Ezzel fogja a német császár udvar viszonzni Károly románkir. mult évi berlini látogatását.

Istóczy és pártjának neve. Istóczy „12 röpiratának” legújabb füzeté azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy miért nem változtatnátja meg nevét az antiszemita párt? E czikk a többi közt a következőket sartal-mazza: Kossuth-Lajos úgy véli, hogy „ha az antiszemita párt be fogja látni, hogy törekvése tulajdonképen nem egyéb, mint bizonyos gazdasági érdekek védelme vagy reformja és ha e védelmet igazán akarja, meg kell szűnnie továbbra is „antiszemita-pártunk” lennie, és czélját realisabb formában kell követnie, hogy más pártok is támogathassák.”

Hát mi antiszemita egyszerűen nem látjuk be, hogy az antiszemita törekvése „nem egyéb, mint bizonyos gazda ági érdekek védelme vagy reformja.” A zsidó kérdés igenis eminens gazdasági kérdés is; de nem kizárólag csak is ez. A zsidókérdés keresztény-társadalmi kérdés is, sőt ma már nemzeti létkérdés is, a mely főfontosságú érdekeknek erőlyes védelme nélkül a gazdasági érdekek se védhetők meg. A kérdés ez: fennálljon-e a keresztény magyar társadalom, avagy helyt engedjen-e a talmudmorál által uralt zsidó társadalomnak? A kérdés ez: a magyar vagy a zsidó elem legyen-e uralkodó Magyarországon? A zsidókérdés tehát ma már elsősorban hatalmi s így elsőrangú politikai kérdés.

Azon törekvéseknek, a melyeket mi antiszemita képviselünk, tudunkkal a németországi zsidó lapok adtak legelőször az „antiszemita” nevet; valamint az „agrárius” nevet és gunynevét szinte a németországi zsidó lapok adták az agráriusoknak. Ugy az agráriusok, mint az antiszemita aztán elfogadták hivatalos pártnevet a zsidók által nekik eleinte gunynevűként adott nevet és ma ezen pártok egyike se szégyelli ez elnevezéseket. Ugy jártak a zsidók az „antisemita” gunynevűvel, mint jártak a keresztény, a mely náluk a gyalázat jelképe volt, mig minálunk a megváltás magas jelvényévé lett. Hogyja „szellemes” és „elcseszű” zsidók által törekvéseinknek adott antiszemita név mennyire megfelel törekvéseink lényegének s a mai korviszonyoknak: azt már fentebb fejgettük. Vagyunk tehát és maradunk is antiszemita, pártunk maradni fog a jövőre is antiszemita-párt.

A mostani korhadt közállapotok megváltoztatásának archimedesi pontja: a zsidó hatalom megtörése, nemcsak a közgazdasági, hanem — miként az antisemita párt programjában áll — a társadalmi és politikai téren is.

S ezzel részben már megfeleltünk volna a Magyar Államnak is, a mely június végén egyik kiubból jövő sugalmazásra — az antisemita pártnak azt tanácsolja, hogy az antisemita-párt név helyett vegye föl a „magyar földvédek pártja” nevet.

Mi antiszemita nemcsak egyedül a magyar földet védjük, hanem védjük a keresztény-magyar népet, a keresztény-magyar társadalmat is, a mely ha elpusztul, hiába lesz ott a föld; annak nem mi vesszük hasznát; mi védjük a magyar ipart is, védjük, vagyis inkább iparkodunk megteremteni a zsidósággal szemben — a magyar kereskedelmet is; mi védjük, egész nemzeti létünkét. Mi tehát nem szorítkozhatunk egyedül a földre; s így pártunk nevé se vehetjük a földöt.

Az antisemita jelző kifejezi mozgalmunk nemzetközi jellegét is, a mely jellegre, ha czélt érni akarunk, kiváló sulyt kell fektetnünk. A zsidókérdés nem egy országunk, nem csupán Magyarországnak speciális ügye, hanem nemzetközi kérdés is. Annak gyökere, kielegítő megoldása nem függ egy országunk akarától avagy tehetségétől, hanem — hogy messzebb ne menjünk az európai államok és es nemzetek közös akciójától. Ehez kepest az antisemita mozgalomnak eddig is meg volt a maga nemzetközi jellege s jövőre is meglesz.

A német vagy oroszországi, vagy ausztriai stb. antiszemita mozgalom tápot nyújtott s nyújt a magyarországi mozgalom fejlődésének hullámai fölkeresőlköz a többi európai országokban koronként stagnációba eső hasonló mozgalmai tehát viszonylatban gyakorolnak egymásra.

Az antisemita-szó nemzetközi érvényű és jelentőségű úgy, amint a zsidó vagy a szemita szó szinte nemzetközi érvényű és jelentőségű. Az antisemita-párt törekvése tehát a főcéliban egy és ugyanaz Magyarországon, Németországon, Ausztriában stb., a mint a zsidóság törekvése is egy és ugyanazonos mindezen államokban is. Egy magyar antisemita-párt létezése tehát nemcsak Magyarországra nézve bírárdékkal. Sőt már maga a pusztá „antisemita” pártnevis egy hatalmas nemzetközijagiacionaleszköz. Az a tény, hogy Magyarországon sikerült egy tekin-telyes antisemita-pártot szervezni a parlamentben, hasonló tevékenységre ösztönzi a német osztrák stb. antiszemitaikat is. Mi tehát, a kik a zsidókérdés megoldását tüztük ki politikai működésünk főcéljául, már csak a zsidókérdés nemzetközi jellegéből kifolyólag se tehetünk le a nemzetközi jelentőséggel is bíró antisemita pártnevet. Es nem is fogjuk leteoni.

A szervező biz. munkálata.

Debrecen, július 19-én.

(L) Beküldött hozzá a szervező bizottság javaslata Debrecen sz. kir. város hatóságai szervezőteről.

Figyelmesen átolvasva a javaslat egyes pontjait, a nemely részben lefektetett egyes korszerű nyitásokat üdvözlünk kell. P. a városnak rendőri és községi bíraskodási tekintetben választókerületenkénti fejosztásáról s ezzel egyidejűleg a rendőrség szaporításáról.

A községi bíraskodás multjáról nem szóltunk. A községi bíró hűen teljesítette kötelességét. Nem az ő hibája, hogy őt egyetlen embernek teremtette istene; Debreczenben egy ember, lett legyen az bármily kitartó szorgalmu, nem képes munkahalmazt kellő időben legombolyítani. De örülünk és sok jót várunk a kap. hiv. eddigi avas rendszere megbolygatásán. Nem akarjuk ugyan vitálni, hogy az eddigi rendszer volt-e avas, vagy pedig a kap. hiv. mostani személyzete tette azt oly szenvedhetlen izűvé, de már előre is jól eskü rá gondoljuk, hogy talán a panaszló-fél nem lesz jövőre kitéve — mint eddig — annak, hogy a kap. hivatalnál a főkapitánytól kezdve lefelé nem talál senkit, vagy ha talált is, panaszával Pontiusból Pilátushoz utasították, míg végre megúnyvá a folyosókon s a kapitány keresésével az utcákoni ácsorgást, igazairól lemondva, a tisztviselő karról éppen nem épületes fogalommal visszavonult. Most majd minden utca meg fogja találni a maga kapitányát, a ki nem rázhatja le a nyakáról, csak hogy természetesen emberek kellenek az ügyek élére, mert az értetlen, hivatás nélküli emberek a legüdvösebb intézményt is képesek kiforgatni s átkossá tenni.

Az ellenőrzési rendszer behozatala pénzügyi, háztartási és gazdasági tekintetben bizonyára a bizottságnak egyik legkiválóbb határozata.

Téves fogalom volt eddig, hogy csupán csak a pénztári személyzetet kellett ellenőrizni. Ez a háztartás javításán legkevesebbet sem leindított. A legbecsületesebb pénztárnok hivataloskodása alatt tönkre mehet a város pénzügye! S ezen ezért nagyon helyeselnék a szervező biz. elhatározását, melyből kitűnik, hogy ellenőrizni kívánja magát a tanácsot, mely a pénzügyek kiutalványozására van hivatva. Ez az az, melyen a város pénzügyeit rendbe lehet hozni és tartani.

Egyik kitűnő javaslata a szervező bizottságok az egész ügy. Nagyon egótt az ügy ez ideig. Ha hoztattak is néha némi határozatok, örökösen csak papíron maradtak. Legfeljebb a tizházigazdák etvágyáról gondoskodtak, kik a hirdetményeket kihordván, maguknak egy kis komociót csináltak. De már a határozat végrehajtását nem fogantatott senki... Nagy hiba a mi hivatalnokaink némelyikében a felelet. Minden nap tapasztalás igazolja, hogy a befolyástalan polgárrársa ráalkalmazták a törvényt vagy rendszabályt, s hűségesen vegre is hajtják, míg egy befolyásos polgártárs ugyanazert vagy súlyosabb vétkekert egészen büntetlen marad.

Ez nem csak rossz vért csinál minceen józan gondolkodásu embernél, hanem még önkéntelen gyanuba hozza a különben megvesztetheletlenségi tulajdonságot is. Az ilyenek gyakovri ismétléséből következik a hivatali teletűnyű aláállása, mely már most is nagyon érzhető.

De származik ebből nagyon sok kár a közönségre is, mert nem mértvén egyenlő mértékkel, míg a szegényebbek tisztán tartani kötelessen udvarukat, addig nagyon sok tehetséges ember van Debreczenben, ki egész nyár folyamán ott tartja a veszes kigözögésű trágyát az udvarokon s a jövő telet várják rá, mikor hajnalonkint az utcán végig hullatgatják, vagy legfeljebb a sorompók mellé le hozatják.

Számosan vannak, kik büntetlenül csapat disznót bízálnak s fűrésztzenek egész nyáron az udvarokon, s ennek kigözögésével segítik tönkretenni a város összközönségének egészségét. A szervező biz. megtegte az első lépést.

A közgyűlés hivatása, olyan egyénekre gondoskodni, kik az igazságot egyenlő mértékkel merjék mindenkinek s kiket a méltó büntetés kirovásától nem riaszt vissza nem anyagi érdek, nem semmifele befolyás.

Az írók és művészek kirándulása.

Debrecen, jul. 19.

Csönd, néma csönd van — saját külön porfellegeink már csak is saját külön tudóinknak válnak veszedelmekre, — a főpácizunk aszfaltjára tűző nap rekkenő hősege már csak is debreczeniekre nézve teszi érthetővé a szentirást, mely szerint „örzánk vertékével keressük kenyerünkét.“ egy szóval magunkra maradtunk s vendégeink, az írói és művészi kör vállalkozó szellemű kirándulói, elhagyták városunkat. Azon kevesek, kik e sorok írásakor még ott bálmulják Hrtobágyot s ha ugyan mutatkozott — ennek pajzán mennyasszonyát, a tündér-szép Deli bábót, már nem is a mi vendégeink; a kik oda mentek, Odri Lehel, Hentaller Lajos, mindketten bájos nejükkel, gr. Székely József, Szendrői Szabó Alajos és fia, Hajós Zs. és mások: azok is elrepülnek a mai déli vonattal: csak emlékek marad közöttünk. Köszönet kitartásukért, köszönet a díszes társaságnak látogatásáért, köszönet a nyújtott művelésért s az átéltelemes órákért és köszönet nagy buzgalmukért Urváry elnöknek s a fárhadatlan, mindenki által megszeretett ezermester — Dolnay Gyulának. E köszönetet kifejezve, ma már minek soroljuk elő az itt mulatásuk alkalmával lefolyt ünnepelességek részleteit? Mert a gazd. tanintézet külső fekvőségét képező — palagrával, „csütörtöki kirándulást, mely a debreczeni napoknak fénypontja volt kellemesség, hűvös levegő, tanulság és szíves tekintetében egyaránt; mely azoknak, kik szerdán a belső tanintézetet meglátogattak, még magasabbra emelte véleményét városunk felől s a hol szép hölgyek, szép természet és felüdítő uszonna várt reánk: arról a helyről külön fogunk megemlékezni. Köszönet a nyújtottakért Rottler tanár urnak s kedves családi körének! A mit öknnyújtottak, vagy csak azon józsu adomák is, melyek József főhercegről mondott el a polgármester ur: külön tárczát érdemeinek és fognak is nyerni. Ezuttal csak egy-két epizodot jegyzünk fel e sorokban: jót, rosszat, tréfásat össze-vissza. Legalább olvasásuk mások azt, a minek mi örvendünk, bosszankodtunk vagy nagyokat kacagtunk!

szönet a nyújtott művelésért s az átéltelemes órákért és köszönet nagy buzgalmukért Urváry elnöknek s a fárhadatlan, mindenki által megszeretett ezermester — Dolnay Gyulának. E köszönetet kifejezve, ma már minek soroljuk elő az itt mulatásuk alkalmával lefolyt ünnepelességek részleteit? Mert a gazd. tanintézet külső fekvőségét képező — palagrával, „csütörtöki kirándulást, mely a debreczeni napoknak fénypontja volt kellemesség, hűvös levegő, tanulság és szíves tekintetében egyaránt; mely azoknak, kik szerdán a belső tanintézetet meglátogattak, még magasabbra emelte véleményét városunk felől s a hol szép hölgyek, szép természet és felüdítő uszonna várt reánk: arról a helyről külön fogunk megemlékezni. Köszönet a nyújtottakért Rottler tanár urnak s kedves családi körének! A mit öknnyújtottak, vagy csak azon józsu adomák is, melyek József főhercegről mondott el a polgármester ur: külön tárczát érdemeinek és fognak is nyerni. Ezuttal csak egy-két epizodot jegyzünk fel e sorokban: jót, rosszat, tréfásat össze-vissza. Legalább olvasásuk mások azt, a minek mi örvendünk, bosszankodtunk vagy nagyokat kacagtunk!

Prologok sorsa.

Voltak a kirándulónak érdekes epizodjai, még mielőtt Debreczenbe jöttek volna.

Igy történt Nagy Károlyban, hogy Bartók Lajos mellett, kit a megye egyik kerületében a kormány — minden erőszak daczara is — csak igen kevés szavazat többséggel tudott megbuktatni, ellenzikiek egy kis tüntetést akartak csinálni. Megkérdezték ez iránt Urváry Lajost, a ki megsugta a korifeusoknak, hogy első szám lesz a Bartók prologja, ennek elszavalása után lehet aztán eljenzeni és tüntetni.

Azonban ember tervez, Isten végez, mert a prolog második számnak maradt s elsőnek a Báthory Mária dalmá nyitánya zendült meg. Alig végezték be, a midőn felharsan száz meg száz ajakról, hogy „eljen Bartók! Eljen a szervező!”

Alig lehetett a lelkesülés e furcsa nyilatkozatait lecsillapítani, a melyhez hasonlót csak Budapesten láttam 10 év előtt, mikor a karzat Shakespear Szent Iván-éji álmának előadásakor hitva a „szervezőt!” — Látod pajtas, fordul Urváry az új zeneszerzőhöz, ilyen a diésőség! Az ellenpárt rossz embernek tart, a magadé legalább... jó muzsikusnak!

Hogy szaval Feleky bácsi?

Azt meg Szabó Endre beszéli, hogy mikor a társaság néhány év előtt Erdélybe rándult le, prologját Feleky szavalta, a kit — szerep nem tudás tekintetében — csak Szigeti József mulhat felül.

Még a szerep nem tudás se lett volna nagy baj, de mikor ez a sor következett, hogy:

A tölgyek alján, mindig ott pihennek... Feleky bácsi azt találta mondani, hogy a tölgyek alján, mindig ott pihennek...

Mikor aztán felhangzott a nagy nevetés, Feleky egész flegmával mondja rá, hogy: „No, így meg jóbb!”

Püspök és naiv színész.

„Püspök és naiv színész” — hogy illik ez össze? Hát Haynald és naiv színész, ez időnként csak össze-össze illik, de Slauch és naiv színész az, úgy látszik, soha!

Szathmárban történt ugyan, hogy a hírnéves egyházi férfinak bemutatották a kiránduló társaság egy kedves nő tagját.

A kisasszony kezét akart csókolni — a püspök nem engedte.

Erre a kisasszonynak eszébe jött, hogy mit tesz ilyenkor Liszt, Haynald, vagy Jókai s így szólt a fópához:

— Hát csókolja meg méltóságod legalább a homlokomat!

Es Slauch könnyed meghajlással... elfordult!

A tréfás előadás.

Nem tudjuk Szathmárban, vagy Nagy-Károlyban történt-e, de Hajós Zsigmond, a nemzeti színház kitűnő tenoristájának indispozicziója, mely őt nálunk is visszatartá az enkiestől, már ott nagy mérvet öltött. Epen azért az ő számát Bercsényinek kellett volna valamiképen betölteni. A rendező ki is jelelte, hogy a közönség rögtön kárpótolva lesz valami reudki víl tréfás felolvasással!

Es ekkor (oh! véletlen gonosz játéka) kilép talpig feketében s töle telhetőleg tragikus magatartással, gyászos ábrázattal a lámpák elé... Fáy Szeréna s elokogja, hogy: Simon zsidóknál minden esztendőbe, Kis deszka koporsót tesznek le a földre... Es végül: Ez a Simon Judit szomorú nőjaja!

Az a jétékony czél!

Kiadta a jelszót Dolnay Gyula: Szathmárban ingyen kell fellepni, mert itt az arvizkárosultaknak játszuok!

Lett erre írók és művészek futása, meg-megbetegeése! Nem is csoda, ha a generális jár elő a jó példával!

— „Már én nem is ny csekedtem”, mondja a nagyverdő, e kis stikkli ballatára gróf Teleky Sándor.

Hangverseny volt éppen Kóizsvárott s én, nem is ámodva a dologról, egyszerre csak azt olvasom K. Papp Miklós „Magyar Polgár”-jában, hogy Fuvola concert, előadja gróf Teleky Sándor. Tyhű! menykő adta örménye! —

mondok és futok nyomban K. Papp Miklós. Hát hogy mersz te belém bolondot csinálni, támadok rá. Erre ő a lehető legérzékenyebb hangnyomattal nem felel egyebet, csak annyit, hogy: „De mikor jötték ony czeira!” Persze hogy nem bántottam tovább!

Székely Józsi bátyánk mint... Krisztus!

Józsi bátyánkat M.-Szigeten érte ez a megiszteltetés. Mi is haragos embernek láttuk, de M.-Szigeten még épen vilámokat szórt a felszolgáló kissszonyokra, a mert nem jutott neki piros bor! Valóságos martyrnak érezte magát ezért a mellőztetésért.

Történik azonban, hogy Józsi bátyánk egyik tréfás szomszédja látja, hogy Fáy Szeréna tólt valami aszunnak való üvegből iszik és — borzasztó tragikus arczot csinált tőle. „Mi baja van, kisasszony?” kérdi s kislult, hogy a kisasszony e c z e t t t á l á t i n n i e g é z v e l e t t e n i l v a g y t a l á n t r a g i k a i s z e m p o n t b o l . . . Csak ez kellett a mi tréfás emberünknek!

Fogja az üveget, a mely — mint a szaba delv up art politikája, ezetet tartalmazott „tokaji-aszu”-feirásal, és maga elé helyezi. Mikor aztán Józsi bácsi már az ötödik kisasszonyt teremtí le a második tuczat piros boros-palack kése miatt, csak megpillantja a szomszéd előtt álló üveget. Rá is mordul szomszédjára: — Hát előttem mi a menykő van, ha nem piros bor?

— Nem tudom mi van benne, nézd meg magad!

Es József ur nem is volt rest, hanem töltött s nagyot börpentett a jóféle bor-cetéből! Akkor kezdett csak cifra káromkodást: Alig tudták azzal megvagasztalni, hogy hiszen Krisztussal setettek különben a keresztfán!

Debreczenben vagyunk.

Debreczenben vagyunk s itt is történt fura história, de ezér!

Mindjárt az elszállásolásnál tűnt ki, mily szerencsétlen és kisvárosi egy állapotunk az, hogy a házak számai nem kezdődnek mindeu utcában egyenkint, de folytak — a telekkönyvi szám szerint — egytől egy-öt ezerig!

Az is bohó dolog volt, a mi dr. Torday Ferenczel történt. Igen jó helyre szállásolták el: Ménes András uramhoz, a kispéteria utczába, de a szállásjegyre csak azt írták fel, hogy „K Pfa”!

Dr. Torday ennek következtében egész körutat tett a városban és nem akadt a kéthárom megkerdeztet kereskedő között egy ember s nem berkocsis, a ki megmondta volna, hogy a „Kápfia utca” tul képen „Kispéterfiát” jelent.

Es így maradt Ménes András uram vendég nélkül.

Megtörtént — városunk nagy szegényére — az is, hogy a „Korona” vendéglőse a bizottság által lefoglalt szobákbl kiutasította a jegyeikkel oda érkező vendégeket. Reményeljük, hogy a csunya magaviselete megbüntetik, bár e miatt történt, hogy a színielőadás után a „Korona”-ban tervezett estély színelhelyét áttették a „Bika” udvarára.

Ehhez még csak több vendéglő rossz kiszolgálata fogható.

A mi hitetlen!

Hihetetlen, de igaz, hogy a kirándulók között, egy kedves művésznő s egy ifju hirlapíró kivéve, nem volt egy zsidó sem. Ezen érzékeny hiányt aztán igyekezünk tölünk telhetőleg pótolni mi, Debreczeniek mindjárt... Nagy-Károlyban!

Hihetetlen továbbá, mennyire ellenzéki hangulat uralkodott az egész ünnepeleyn! Míg a debreczeni bizottság intéző hatalmai aggályosan kihagytak a kinyomatott programból honvéd-emléket, Petőfi-házat, Rákóczi harangot, és honvédsírokat; a nagytemplomban nem lehetett méltóan említeni a függetlenségi nyilatkozatot s kimaradt mindenből a független törzspolgárság; az indóháznál mindjárt a függetlenségi harczról beszélt Degré Alajos, az ösmerkedési estélyen ezt a polgárságot éltette Urváry Lajos, a toasztokban erről szólt minden második ember.

Es ez valóban így illik Debreczen városához.

A két szerkesztő.

Igen meghatótírt reánk nézve Urváry Lajos és Hentaller Lajos felkőszöntője, kik Vértési Arnold urat és Gáspár Imrét fűrésztöttek meg ugyanegy felkőszöntő-pohárban.

Már akkor, midőn a ref. iskolában Nagy Pál barátunk mutogatta valamelyik gépének egymásra vilámokat szóró két végét, szólt e sorok írójához a magyar „Times” malicziózus chef-je: — Nézd csak! Ez te vagy — meg a kollelád!

A nagyverdő pedig Degré Alajos bátyánk orozva kibekitette a két haragos ferfit. „Reméljük” — ugymond valaki — „hogy ez a békekötés nem lesz csak amolyan bongremalgré békekötés, bár Degré hozta létre!”

„Wein, Weib und Gesang!”

Bor, asszony és dal... Ezt a hármat éltette a nagyverdőn valaki, a kivel most már szabad tréfálni.

Tessék elhinni, hogy ezt a hármat minden ember szereti! Ha valakire ráfogják az ellenkezőt, ennek néha nincs más oka, mint egy részt az egy zsidó kérdés, másrészt pedig egy-két kérdéses zsidó!

Toasztok zápora.

Kint volt a cizány a nagyverdőn, de nem tett a vonójával husz vakarintást, mert tüstént ráírvidit a sok toasztozó, hogy „bácsi cigány — ur beszél most!”

Pedig valakinek még sem jutott toaszt. A külföldi journalistáknak, a kikre pedig rálehetett volna olvasni a Szemere Miklós „Lukai papjából”:

Ne nézd uram, hogy ő német, Mert őt is te alkotád!

Legnépszerűbb felkőszöntő azonban az volt, a mely szólt „a társaság azon jöltévőjére, a ki a társaságban az utolsó toasztot mondja...” Es erre az érdemre azután pályáztak még vagy huszan!

Szerencsétlen emberek.

— Mi baja, edes-kedves vendéglős ur, hogy olyan kétségbeesett?

— Oh! oda vagyok! végem van!

— Az Isten szerelmeért! Hát mi lelte?

— Kérem szépen! képzelje el — vendégeim vannak.

— Fogadja legőszintebb részvét-nyilatkozatomat! Belátom, hogy Debreczenben nincs kétségbeesettebb, fejevesztettebb és gyámoltalanabb ember, miat egy vendéglős, ha vendége van!

A Bartók Lajos „p e c h”-je.

Szegény Bartók járta meg legjobban! A Csokonay-szobor előtt elmondott hatalmas beszédét átadta valakinek azon czéllal, hogy a helybeli lapok megkapván, megtáviratoztassák a fív. lapoknak is.

Azonban egy élelmes hirlapíró nagyügesen közölte azt a saját lapjában s vizsztatartván a keziratot este 6-ig, a lapoknak sem lehetett megtáviratozni sigy a feljegyzésre méltó s költői részletekben gazdag beszéd s z ü l e t t é s m e g h a l t .

Vigasztald magad, a hirnevés dalnok bezede még a kormányparti lapot is megszépitette! A mi bosszunk nem lesz egyéb, mint hogy az „Istók”-nak irt apróságokat itt közöljük, a jövő héten pedig (hogy a bűnhődés dupla legyen) elárasztszuk nyomtatni valóval!

Vezérezzük és udonság.

A vezérezkikben: „Hát először is a kicsiny és igénytelen, semmiféle párt által figyelembe nem vett „Budapesti Hirlap” akarja tekintélyre emelni azzáltal, hogy” sat.

Az udonságok között: „A tengelyi ut.” Czimet viseli mai tárczánk, a melyet a „Budapesti Hirlap” egyik szellemes munkatársa Rákosi Viktor irt, ki tárczái alatt a Sipulus alnév aláírását használja. — „Bírkuj a szellemes fiatal író ígeretét, hogy tárczáit ezután többször átengedi sat.”

Már most mit tegyen a szegény „Budapesti Hirlap”? Kétségbeessék a felett, a mit ugyanegy lapban olvas a vezérezkik írótl, vagy legyen büszke arra, a mit a második oldalon mond munkatársairól az udonságok?

A villanyrőzsa.

Egy szép villanyrőzsa szórt sziporkákat a színielőadás alatt egy földszinti páholyból.

Mintha beszélni akart volna, mondván: „Nem szegénylen magad, vén Debreczen! Spányi Irmanak egy-két kis bokrárt juttatsz, Odry Lehelnek meg azt sem? Így jutalmazod te, a kiket még Beregszászon is virágzapor övezett?”

Aztán megint így szólt a hamis kis ekszer: „A szathmármezei genyit fényes nevű hölgyei sajátkezőleg főzött étekekly látták el a kirándulókat. Hát a debreczeni nők hol maradtak?”

„Igaz! Nem Debreczenben tartották meg a bukott hépviselek jelöltek lakomáját? Urváry, Degré, Bartók, Hentaller sat.”

Persze hogy ezt is a rózsa kérdezte!

A por.

— Nagy a por ebben a városban! jegyzi meg a kiránduló társaság egyik legbájosabb hölgye.

— Oh, nálunk a por nem ártalmas, sőt a mint monlják — épen egészséges is, felel egy szenátor ur.

— Nem mondhatnám, szől közbe dr. Dubay Miklós, a ki épen a „Debreczen” olvasgatta. Itt vannak az e heti halálozások felsorolva; őt ember veszett el egy hét alatt csak gümőkórban!...

Tessék ezt számba venni illetékes helyen másnak is; azért közöljük az adatokat hetről-hétre!

Találó megjegyzés.

— Furcsa! — jegyzé meg Degré Alajos — Debreczenen kívül sehol e világon nincs puskája az utcai rendőrnek, mert a népre lönie fényes nappal úgy sem szabad, főnök pedig egyetlen szerszám, mert azt bizony nagyon hamar kicsavarják a kezéből. Tökéletesen is aza van.

Epilog.

Ha a „Rákóczy” szóltott volna Szerdán, tán most is ekkép bongna: Bolond, bolond, bolond! Kossuth itt mondta ki az eszmét, Mit — gyáva nép! — mas em ösmerz meg! Névem Rákóczy — ki ne mond!

Ha a „Rákóczy” szóltott volna Szerdán, még most is ekkép bongna: Bolond, bolond, bolond! Legyen a nevem „Tisza Kálmán”, Akkor tudom váltig czibálval! Névem Rákóczy — ki ne mond!

Ha a „Rákóczy” szóltott volna Szerdán, még most is ekkép bongna: Bolond, bolond, bolond! Névem Tiszára a cseréj, stek, Az égűne szépen! Mert ma vétek Rákóczy neve — ki ne mond!

Gill Balázs.

A Szász Károly rossz ódája mellett ezt s a Szabó Endre cinos prologját sem ártana, sőt ille nék is kinyomatni. Szerk.

Hely.

* A városi ködök, fontos tárgy több napon át fog sabb tárgyak a jelentés. Miniszteri e közmunka kimű jóváhagyatik. Ugy gelyetési rendszabó jelentések. A 6 év bizottsági tagok határidő kitűzése. zökönyve, a szerv jeleuték közül, évi ázlete eredménye.

* Az írók é-ök és művészek több tagja tegnap el a „Bika” előtti fiakkereen, s 12 részvették a kirá neje, Hentaller József, Tölgyes József, Tölgyes Arthur és neje, H t a i Piroksa edes Elemer, dr. O h e huga, Bánó József, Degré Andor e kisérték a társas l a k y Lajos tanác leheltek mintegy 3 óra tájj tartott, k i e r t e k a g y ö n y e t e t t ö k n a p h e v e t t e l e b b a b b a l . A t á r s a s z e m l e t e k a s z e p i z u v o l t e s m a g y a r f o l y t l e s e b e d u t s j e v e l . O d r y L e h e l h ö l g y e v e l a t m e n t e p u s z t a f i a i , a k i s k e g y a r d a l o k a t S u a n y i r a f e l l e k e s t e l t e n , h o g y m a g a s t a l m a s b a r i t o n j á t d a l e f o r r á s a b a . M e a j e n e t , m i d ű n a z r á l y a i k ö r e b e n a t e g y ö n y ű r t e n e k e l . E k e d v e s i f j u m ű v e s z l a j c s k ö r á f i l v e s z a g D e l u t a n k o c s k o n a t e k . A t á r s a s z m e r e s m u t a t v a n y a i t , a r á n d u l t a s z a m e z t e r m e s z e t e s e n n e m b ű l ; u g y e b e d , m i l a n s e r e d e t i m o k a t . A k i r á n d u l ű k m e g t e r t e n b e r e n d e z t t e r e s z i n t a M a r v e n d e l t ö b b e n D e l u t a n ó r i á s v i h a r k i t t a s l e c s a p t a a g e n r e g é n y e s , h a r m e l y e k r e s z e s e l s u n k a b a . O d r y L e h e l u t a z o t t a f ő v á r o s b a i n d u l n a k u t n a k . S a ö k e t u t j o k b a n !

* Gr. Vay Dan közszeretben rész kezdette meg az enlekeinek elbeszélgyunk, hogy jövő s j u k a n e m e s g r o f e z a t k ö z l e t t . Ö r ö n l a p u n k o l a s o k ö z ö n s ű l e t i t a k a r e k e s e g y b a n g u l a g G ö l i i n d e z e t e d d i g b e i n v e n d ű n k a z e g y e s ű n a k , m e r t a z u j g a l m a a z e g y l e t v i t y ű j e l e s z .

* Személyi hípest főv. tanácsnok Nagy Károly városunk szűlőte, s u n k b a e r k e z t t .

* Tisztújítás legfőbb tárgyat a s a l a s k e p e t i , m e l y n a g y o b b m e r v e n b e n t á s m e g a u g y v e g y ű l e s h a t á r o z z a m v á l a s z t á s n a k h a t á r t .

* Kinevezés. A V a r g a J ó z s e f k ö z h e l y b e l i p e n z ű g y i g a z a p é c s i p e n z ű g y i g e n e z t e k i . — V a r f i a n a k r e g m e g e r d e t ö r v e n d ű n k .

* Az aradi nagy lunk is jelen leend, 12-ikéig tart. Resztv 30-ik, továbbá 29, 101-ik gyalogezred. r i k t a r t o m á n y o k b a t a r t a l e k o s o k k a l e g y h u s z á z e z r e d , a 13 e g y e z e s z e g y ű j o s z t á l s z e s e n 14.800 g y a l o s .

* A közúti vasvasut építési ügy lezhetjük, hogy d a k á l a t t e n y l e g n i n c s t a m b e r e l e j e n a t a d a z o d e s u g y a n i s a m e r ű k k ö z t u g y s z

Helyi hírek.

Pedig valakinek még sem jutott toast. A földi újságíróknak, a kikkre pedig rálehetett volna olvasni a Szemere Miklós „Lukai apjától”.

Ne nézd uram, hogy ő német, Mert őt is te alkotád! Legnépszerűbb felköszöntő azonban az volt, amely szöveget a társaság azon elnöke írta, aki a társaságban az utolsó toasztot mondja. „Ez erre az érdenre azután pályáztak még egy huszan!”

Szerencsétlen emberek. — Mi bajja, édes-kedves vendéglős ur, hogy olyan ketsebeesett? — Oh! oda vagyok! végem van! — Az Isten szerelméért! Hát mi lelte? — Kérem szépen! képzelje el — velem mégim vannak.

Fogadja legközelebb résztvevő nyilatkozatát! Belátom, hogy Debreczenben nincs még becsesebb, felelősebb és gyámoltalanabb ember, mint egy vendéglős, ha vendégei vannak.

A Bartók Lajos „pech”-ja. Szegény Bartók járta meg legjobban! A Csokonay-szobor előtt elmondott hatalmas beszédét átadta valakinek azon czéllal, hogy a helybeli lapok megkapván, megtáviradjon a f. v. lapoknak is.

Azonban egy elmeles hírlapíró nagyvesszen közölte a z t a saját lapjában s vizsgáltván a kezirattot este 6-ig, a lapoknak nem lehetett megtáviratozni sigy a fejlegyzésre az utolsó részletekben gazdag beszéd utalatt és meghalt.

Vizsgáltad magad, a hirtveves dalnok bele meg a kormányparti lapot is megszeplítte! A mi bosszunk nem lesz egyéb, mint az „Istók”-nak irt apróságokat itt közzé tenni, a jövő heten pedig (nyomat a hühhödés óta legyen) elírásztjuk nyomtatni valóval!

Vezércikk és ujdonság. A vezércikkben: „Hát először is a kicsiny és igénytelen, semmi part által figyelembe nem vett „Budapesti Hírlap”-ra tekintélyre emelni azáltal, hogy” sat.

Ujdonságok között: „A tengelelyi ut” Címzet viseli mai társaság a „Budapesti Hírlap” egyik szellemes határsza Rákosi Viktor irt, ki tárczái alatt a Szemere Miklós aláírását használta. — „Birkák a szellemes határsza irt igérte, hogy tárczáit ezután többször megírta.”

Már most mit tegyen a szegény „Budapesti Hírlap”? Ketszebeesések a felett, a mit a hírlapban olvas a vezércikk íróitól, a legyen büszke arra, a mit a második oldalon mond munkatársairól az ujdonság?

A villanyrözsza. Egy szép villanyrözsza szórt szípkarkát a színelőadás alatt egy földszinti palyhólván. Mintha beszélő akart volna, mondván: „Ez szegényed magad, véa Debreczen! Spánia Irmanak egy-két kis bokrátyt juttatsz, a Lehelnek meg azt sem? Így jutalmazod a kikket meg Bereg-százon is virágzapor t?”

Aztán megint így szólott a hamis kis hírlap: „A szahmarmegyei gentry fényes nevével sajátkezűleg főzött eteikkel látták el a kirándulókat. Hát a debreczeni nők hol maradtak?”

„Igaz! nem Debreczenben tartották meg kott hepviseelő jelölték lakomáját? Urváry, Bartók, Hentaller sat.” Persze hogy ezt is a rözsza kérdezte!

A por. — Nagy a por ebben a városban! jegyzi a kiránduló társaság egyik legbajosabb tagja.

— Oh, nálunk a por nem ártalmas, sőt még hasznos is — épen egészséges is, felel a szenátor ur. — Nem mondhatnám, szől közbe dr. Szemere Miklós, a ki épen a „Debreczen”-ot olvatta. Itt vannak az e heti halálozások felvett: őt ember veszett el egy hét alatt a tüdőbajban!

Tessék ezt számba venni illetékes helyen! azert közöljük az adatokat hetről, hogy a közvéleménynek legyen tájékozott!

Találó megjegyzés. — Furcsa! — jegyze meg Degré Alajos Debreczenen kívül sehol e világon nincs a z utcai rendőrnek, mert a népre fényes nappal úgy sem szabad, ötöknek ügyetlen szerszám, mert azt bizony hamar kicavarják a kezétől.

Tökéletesen i a z van. Epilog. — A „Rákóczy”-s. szöveg volt a z e r d a n, a t a n most is ekkép bogná: bolond, bolond, bolond! — Csóssuth itt mondja ki az eszmét, a t — gyáva nép! — ma sem ösmersz még! végem Rákóczy — ki ne mond!

A „Rákóczy”-s. szöveg volt a z e r d a n, a t a n most is ekkép bogná: bolond, bolond, bolond! — Egyen a nevem „Tisza Kálmán”, a kkor tudom váltig cibálódni! végem Rákóczy — ki ne mond!

A „Rákóczy”-s. szöveg volt a z e r d a n, a t a n most is ekkép bogná: bolond, bolond, bolond! — Evem Tisza a cseréljétek, a z függne szépen! Mert ma vétek a Rákóczy neve — ki ne mond!

Gill Balázs. — A Szász Károly rossz ódája mellett ezt s a z e n d r e csinos prólogját sem ártana, sőt ille- tlen kinyomatni. Szerk.

* A városi közgyűlés, mely szerdán kezdődik, fontos tárgyait fogva előre láthatólag több napon át fog tartani. Ezen legfontosabb tárgyak a következők: Polgármesteri jelentés. Miniszteri rendelet, mely szerint a f. e. közmunka kimutatás és költségelőirányzat jóváhagyatik. Ugyanaz, mely az 1880. évi költségvetési rendszabályt jóváhagyja. Érvényes jelentések. A 6 évet már betöltött választott bizottsági tagok helyeinek betöltésére nézve határidő kiűzése. A szervező bizottság jegyzőkönyve, a szervezési munkálattal. A tanácsai jelentések közül, kivált a Wörkemencez mult évi üzlete eredményéről szóló.

* Az írók és műv. a Hortobágyon. Az írók és művészek társaságának hátramaradt több tagja tegnap reggel fél 8 órakor indult el a „Bika” előtti terről három v. kocsin, két fiakkal, s 12 szekeren. Vendégeink közül résztvettek a kirándulásban Odry Lehel és neje, Hentaller Lajos és neje, Horváth Döme, Székely József, dr. Szinyeyi József, Tölgyesi Ferencz, Tölgyesi Arthur és neje, Hajós Zsigmond, Palotai Piroksa édes anyjával, dr. Lisznyai Elemer, dr. Oherolli Ferencz és unokahuga, Bánó József, Gelléri Jenő tanárók, Degré Andor és mások. A város részéről kísérték a társaságot Csáky Gergely és Lajos Lajos tanácsnokok. A városiakal együtt lehetnek mintegy 30—35-en. Az utazás déli 1 óra tájig tartott, fél 2-re az utolsó kocsi is kierték a gyönyörű rózsára, mely fölött az egész nap heve tündéres tánczot járatott a déliábról. A társaság tagjai elragadtatva szemlélték a szép látványt. Az ebéd, mely jó ízű volt és magyaros, a hortobágyi csárdában folyt le s ebéd után Hentaller Lajos nejevel, Odry Lehel és neje a társaság több nőjével átmentek az „ivó”-ba, melyben a pusztai fiai, a csikósok énekeltek a szép magyar dalokat. S nagynevű énekesünk Odry anyira fellekesült ez egyszerű emberek dalán, hogy maga is résztvett az enekben s hatalmas baritonját belevegíté a valódi magyar dal e forrásába. Megőrkítésre lett volna méltó a jelenet, midőn az ének királya a pusztai királyi körében a festői csoportban bangoztatta gyönyörű éneket. Érdekes látvány volt továbbá kedves ifjú művésznök Palotai Piroksa; szilaj és kora ilve száguldott a mesés Hortobágyon. Delután kocsióra próbó kirándulások történtek. A társaság megtekintette a csikósok híres mutatóványait, a csikófogat, s egyrésze átrándult a szomszédos Mátára. De ly bányák természetesen nem hiányozhatott a társaságból; ugy ebéd, mint vacsora alatt kiapadhatlan s eredeti mókáival mulattatta a közönséget. A kirándulók megtekintették még a mintaszertren berendezett sajtgyárat, s vacsora után részt vett a Mátára, részint a hortobágyi vendéglőben nyugalomra tértek. Delután óriás vihar dühöngött, a mely kiszakította s lecsapta a csarda ajtaját. Egyszóval igen regényes, bár fárasztó kirándulás volt az, melynek részesei már visszaérkeztek városunkba. Odry Lehel nejevel azonnal tovább utazott a fővárosba, a többiek pedig ma este indulnak utnak. Szívélyes bucsunk kövesse őket utjokban!

* Gr. Vay Dániel, e városunkban lakó s közszertben részesező főúr, rövid idő előtt kezdte meg az „Ország-Világ”-ban ifjúkori emlékeinek elbeszélését. Azon helyzetben vagyunk, hogy jövő számunkban mi is megkezdjük a nemes gróf emlékeiről szóló cikksorozat közlését. Örömmel szolgáltunk e hírről lapunk olvasóközönségének.

* Uj igazgató. A „debreczeni ipar-egyesületi takarékszövetkezet” igazgatójává egyhangúan Gótl Nándor gyógyszerész, az intézet eddigi h. igazgatója választott. Örvendünk az egyesület szerencsés választásának, mert az új igazgató egyénisége, ügybizalmas az egyet virágzásának hatalmas emeltyje lesz.

* Személyi hírek. A l k é r Mihály, Budapest főv. tanácsnoka városunkban időzik. Ifj. Sz. Nagy Károly, az ösmert zene tanár és városunk szülőtte, családja látogatására városunkba érkezett.

* Tisztújítás előtt. A szerdai közgyűlés legfőbb tárgyát a szervezési szabályzat tárgyalása kepezi, mely ha a biz. közgyűlés által nagyobb mérvben nem módosítatik, a tisztújítás meg aug. végén megtörténik. Ez a közgyűlés határozza meg továbbá a biz. tagok választásának határait.

* Kinevezés. A pénzügyminiszter doktor Varga József köz- és váltó-ügyvédet, ki a helybeli pénzügyigazgatásnál volt alkalmazva, a pécsi pénzügyigazgatásához fogalmazóvá nevezte ki. — Városunk e jeles képzettségű fiának rég megérdemelt előléptetésén öszintén örvendünk.

* Az aradi nagy hadakörlet, melyen kirándulunk is jelen leend, a jövő hó közepéig szep. 12-ikéig tart. Résztvevők benne a debreczeni 30-ik, továbbá 29, 33, 37, 43, 46, 61, 82 és 101-ik gyalogezred. Boszniában vagy az osztrák tartományokban nem levő zászlóaljok a tartalékosokkal együtt. Az 1. 13. 14 és 15-ik huszárezred, a 13-ik tüzér ezred, a 21-ik egészségügyi osztály, a szekerész század. Összesen 14.800 gyalog és 3800 lovas.

* A közúti vasut. A gőzmozdonyu közúti vasut építési ügyében ujabbán azou hirt jelezhetjük, hogy daczára annak, mikép a munkálát tényleg nincs megkezdve, a vasut szep-tember elején átadatik a forgalomnak. A szerződés ugyanis a vállalkozók és az építető mérnök közti úgy szól, hogy a sinek megérke-

zésétől számított husz nap alatt a vonalnak készen kell lenni, különben a mérnök 500 forintot fizet mindennapi késedelemért.

* Cseréljünk. A mint rég irtuk s most olvassuk a „Sz.-g”-ban, a 39-ik ezrednek jelenleg Nagyváradon állomásozó zászlóalja a nagy gyakorlatot végeztével Debreczenbe jön, míg helyébe ugyan ezrednek városunkban állomásozó zászlóalja viszont Nagyváradra megy.

* Krecsányi Ignác színtársulata Esztergomban f. hó 15-en végezte be működését, mely alkalommal Verdi „tévedt nő” című dalműve került színpadra. A czímszerepben Erdélyi Marietta ragadta a közönséget s osztoztak vele a sikerben Horváth (Flora) és Kiss Mihály Germont gr.) A társ. tiszteletére a fiatalág estélyt rendezett. Midőn a vacsora veget ért, tánczra perdtül az ifjúság s kivilagos-kiviradtil rakták a csárdást Jónás Pali villanyozó heggedje mellett. Reggel a hajóra kísérték a társulatot, mely Pesten át Kassára utazott.

* Eljegyzés. Néhai dr. Altman Leo máramaroszigeti orvos leányát Irenét eljegyezte e hó 12-én Lippmann Sámuel helybeli ismert kereskedő.

* Lép fene A loállományt pusztító s igen ragályos betegség, a lepene mutatkozik városunkban. — Tegnap reggel egy szép városi kocsi mellett összeesett s azonnal kiadta párját. A rendőrség a legszörnyűbb eljárás mellett a ló hulláját megsemmisítette. — Itt jegyezzük fel, hogy ma reggel 6 órakor czeled-és fő piac utca szegletén álló berkocsi-ló birtelen felfordulat s kiadta párját. — A honvédség lovai közt szintén pusztít a járvány.

* A szerdai színelőadás összes bevétele 825 frt. volt. Ebből az írói és művészi kör által igényelt 250 s a költséget levonásával körülbelül 400—500 frt fog a jutni a kijelölt 3 egyesületnek.

* Piszkos víz. A piaczutcai ártezi kut (a tak. pénztár alatt) sokkal piszkosabb vizet ad, mióta újabb rendszerű huzóval van ellátva, mint azelőtt. Erről a rendőség jelentést tett a hatóságoknak.

* Törzene. Az első törzene a Népkerben holnap este tartatik. A városi tanács egész időnyre megengedte a 20 kros katonai hangversenyek tartását a nevezett helyen.

— Halálozás. Vadnay Andor országgyűlési képviselő édesatyja birtokán Zánkán, Zalamegyében, meghalt.

* A bódé veszedelme. Ott dísztelenkedik már 12 év óta a czeledutca végén. Moha és szemet verte fel tájkát, guny és bosszúság tárgyát képezte s hosszú évtized viharainak szolgált játékszertül a nagy, komor, omlatag kutbódé. Most már kiderült, bedült az oldala, nagy nyílások tátonganak rajta: jó buvhely az éjjeli csavargóknak. A rendőrség végre (főleg az utóbbi szempontból) megsokálta a dolgot s javaslatot tett, hogy a bódé vagy kijavíttassék, vagy leromboltassék. Ugy halljuk, hogy már illetékes helyen is megunták örökös panaszt a bódé ellen, s lerombolása el fog rendeltetni. Így mulik egy nevezetes alkotás a föld színéről, nagy öröme a czeled-utcai lakosoknak.

* Halálozás. Bekecs Mihály városunk egyik derék polgára tegnap 63 éves korában jobb létre szenderült. Holtteste holnap d. u. 3 órakor czeled utcai kőlv. 3556. számú háztól a kistemplomban tartandó gyászszertartás után a czeled-utcai temetőbe fog öröknyugalomra letetetni. Halálát gyászolják öz-

vegye Kiss Julianna, fia István nejevel Tóth Zsuzsánna és két unoka Julianna és András. Testvére Kövesdi Jánosné Bekecs Sára és Bekecs János. Béke poraira!

* Erdőkes kirakát látható Czeledutca 2-ik sz. alatt Baum Miksa tüzletében. A márm. r. elenyészett, de általa új életre hívott szövőipar remekeiből áll ez. A szövőipar eszközeit képező készíttelen és készített, finomított, festett, fonállá sodorított anyag, s fellette mára belőle készült ruhanemű, harisnya, csizma stb. ily egymásutáni fokozatban Baum ur gyárában előállítva. A tulajdonos valóban nagy szolgáltatást tesz a szövőipar gyárának működtetése által, mely jó minőségű árut, olcsó áron állít elő.

Szótalan. Közl.: A. K. Négy betűből állók, ösöd kedvelének. De ti már enemet régen elvettétek. Vedd el végső betűm, s mint a három jelent, Legyen erős, mint vas, s hazánk boldog leend. Elvettén a végsőt, ekezd meg a hangzót: Ne érjen ez magyart, maradjon ott, hol volt. Megfejtők neveit közöljük jövő hó 1-én, s köztük érdekes könyvet sorsolunk ki.

Mult heti talányunk megfejtését beküldték Piros József, (ő a nyertes), N. I. Kovács Ferencz, Horváth J. Nagy Mariska, Nyíri Ernő és Aladár.

SZERKESZTŐI POSTA. P. F. urnak, h e l y e n. — Nemzeti színház bérháza. A lakcímzet nem kell pontosan megírni. B-eh L-oz urnak, B u d a p e s t. — Nem közlhető.

Felelős szerkesztő: GÁSPÁR IMRE. Kizdó KUTASI IMRE.

GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH első magyar gazdasági gépgyára Budapesten. Ajánl saját gyártmányu, és kiténő minőségű cséplőgépeket, kézi- és gőzerőre rostákat, trieuröket, szeckavágókat, morzsolókat, darálókat, malmokat, borsajtókat. A szerkezet és a gyártásra felhasználható anyag jóságáért, valamint a munkaképességért teljes jótállás vállalatik. A gépek megtekinthetők, és eredeti gyári áron kaphatók. Ormós és Társánál DEBRECZENBEN Kiszvárad utca 2095.

Fertőtelenítő-készülékek. KARBOLSAVAT, KARBOL-PORT, VAS-VITRIOLT szállítanak árszerint legjobb mennyiségben MEDINGER J. és FIAI Bécsben. Rögtöni gondoskodás ajánlatik e cikkek megszerzéséről, mert nem csupán áraik emeltek naponta szaporodó nagy kereslet következtében, de már legközelebb is félhetni azok érzékeny hiányától.

Magyar leszámító és pénzbevaltó bank. Az aratási évad alkalmával ajánljuk a t. cz. termelők és kereskedők figyelmébe: több mint 400,000 métermáza befogadási képességgel bíró közraktári telepünket BUDAPESTEN. Hat raktári épület és egy nagy gabna Elevator áll készen termények és áruk beraktározására, kezelésére, kiraktározására vagy tovább küldésére a legjutányosabb díjak mellett. Ajánlunk olcsó kamatlábbal mellett előleget a beraktározott, sőt már a címünkre feladott terményekre. Elvállaljuk a rák bízott termények bizományban való eladását akár a vidéki államoktól, akár pedig raktársínkből. — Ajánljuk továbbá teljesen felszerelt raktárakat Szegeden, Barcsen Temesvárt. Vasuti és gőzhajózási vállalatok részéről fönt elősorolt vállalatok kiváló kedvezményekkel bírnak. Magyar leszámító és pénzbevaltó bank BUDAPESTEN.

Kiténő Egri vörösbör 1 literes üveg 80, félliteres üveg 40 kr. Valódi Szegszárdi vörösbör 1 literes üveg 120 kr, félliteres üveg 60 kr. Borovicska (fenyő viz) 0.7 literes üveg 50 kr, 0.5 literes üv. 35 kr. A boros üveget vissza fogadom 1 literest 10 kr-ért, félliterest 5 kr-ért. Kapható: Varga Lajos, fűszerkereskedésben, piacz. Üzlet átvételi jelentés. és végkiárulás. Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a helybeli piaczon már 23 év óta Swoboda József-czég alatt fenálló: játék, norinbergi és szalmakalap-áru üzletet özv. Swoboda József-fné asszonytól megvettem; a melyben foglalt árucikkkeket üzletváltoztatás és átalakítás miatt a legolcsóbb áron végképpen kiárulom. Amiert is felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét: Férti, női, gyermek szalma-kalapok, gyermek játékok, norinbergi cikkek, hangszerek, kézi és stitemény-kosarak legolcsóbb áronni beszerzésére. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradok: kiváló tisztelettel Dömök Béla. A MOHAI STEFANIA FORRÁS hazánk egyik legszénsavasabb SAVANYUVIZE, melyről Dr. Arokai Antal és Dr. Varga Zsigmond főorvosok bizonyítványa szerint elismertétt, hogy kiténő szolgáltatást tesz a légzési emésztési és vizező szertek hitutos bántalmáinál, a gyermekek görvélly és angol bajában, Vé szegénység, a gyomor idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Borrai vegytve élénken pezsgő üdítő itálul szolgál. Friss töltésben mindenkor kapható. Főraktár: Száva Jánosnál Budapest, IV., sarkantus-utca 12. szám és a többi fűszerkereskedésben.

